

Vidi se vam, da ste še narodno zaostali, vidi se vam, da malo berete, ker se daste takó zvoditi. Da si boste krono dejali na glavo, boste si za župana izvolili menda barona Hackelberga? Le naprej na tej poti! Sploh je nemška »gospoda« tu v okolici v zadnjem času živahna. Vransko ima nemškutarski občinski zastop, nemškutarski krajni šolski svet, predsednik tukajšnje kmetijske podružnice je Nemec in v Braslovčah hočejo Nemci tudi priti do kake moči. In Št. Pavel, no seveda ta mora itak povsod zraven biti, kjer je kaka nerodnost. Za-tó, slovenski rodoljubi, bodite pametni in složni, pa podučujte ljudstvo na shodih in v bralnih društvih, potem bo vedelo ločiti tudi prijatelje od sovražnikov.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Vesele praznike! Ko bi želje veljale kaj!... Mogočna povodenj najkrasnejših želj bi drvila iz našega uredništva in upravnistva po slovenski domovini, ko bi želje veljale kaj!... Sedaj pa sprejmite le skromno, a srčno željo: »Vesele praznike!«

Abstinenca slov. poslancev. Iz Slatine se nam še poroča: Odbor slov. katol. političnega društva na Slatini je poslal g. deželnemu poslancu, g. dr. Jurteli, naslednjo izjavo: »Popolno odobravamo Vaš, kakor Vaših gg. tovarišev izstop iz štaj. deželnega zbora, kjer se Slovencem godi krivica za krivico. Samo dva slučaja: krivična razdelitev slatinske občine v prid semkaj privandranih posilincev in suženjska plača slov. delavcev v deželnem kopališču na Slatini. Nikjer se torej na Spodnjem Štajarskem odločneje ne sliši klic: »Proč od Gradca!« kakor v križevske nadžupnije deseterih občinah. Odločno zahtevamo posebni namestniški oddelek za Južni Štajar, ločitev deželnega šolskega sveta v nemškega in slovenskega; mesto nemške c. kr. kmet. družbe posebni kulturni svet z nemškim in slov. oddelkom, slov. ljudskošolskega nadzornika, slov. ljudske in srednje šole; istotako regulacijo Drave, Pesnice, Sotle ter drugih regulacije potrebnih vodotokov. — Gospod poslanec! Vaši volilci stojijo kakor skala za Vami. Slovenci, ne udajmo se! Vse za vero, dom, cesarja!« — Gospodoma drž. poslancema, dr. L. Gregorecu in I. Žičkarju, pa se je poslala ta-le izjava: »Odbor slov. kat. političnega društva na Slatini prosi slov. državne poslance sploh, posebej pa naša dva zastopnika državnega zbora, velečastita gg. dr. L. Gregoreca in I. Žičkarja, da naj blagovolijo primernim potom osrednji vladi na Dunaju pojasniti utemeljeni vzrok izstopa štaj. slovenskih deželnih poslancev iz dežel. zbora ter izposlovati, da se pravične zahteve štaj. Slovencev izvedejo v najkrajšem času!«

Usposobljenostni izpiti za učitelje in učiteljice na c. kr. učiteljsku v Mariboru se bodo začeli dne 7. majnika. Prošnje je treba vložiti do 30. aprila.

Ne bo nič. Naše c. kr. učiteljske ne dobi novega poslopja, ampak ostane pri Badlu na stanovanju v dosedanji hiši, katera pa se bo znotraj nekoliko bolj primerno priredila in prezidala. V dvorišču bo Badl sezidal tudi telovadnico, v katero bodo hodili telovaditi učiteljski in gimnazijci.

Odlikovanje. Profesor slovenskega jezika na mariborski gimnaziji, gospod Ivan Majciger je imenovan povodom umirovljenja šolskim svetnikom. Gospod profesor se ostane do konca šolskega leta v službi.

Iz šole. Nameščeni so kot učitelji oziroma učiteljice: v Dolu pri Hrastniku gosp. Ivan Polak, na podružnici v Ostrvici pri Št. Jurju ob Tabora gosp. Ivan Jezovšek, pri Sv. Jurju na Ščavnici g. Fran Kocmut in gea. Marija Kocmut, na Gorici pri Gornjemgradu g. Ivan Časl, pri Sv. Antonu v Slov. goricah g. Josip Klemenčič in gđe. Viktorija Trost,

na dekliški šoli Trbovlje-Vode gđe. Hildeg. Rieger, na Gomilskem gđe. Marija Miklič, v Cezanjevcih pri Ljutomeru gospa Nemetz iz Št. Jurja na Ščavnici. Učiteljicam za ženska ročna dela je imenovana za Kebeľ gospa Josipina Pukmeister.

Smrt. V torek popoldne ob 2. je umrl v Mariboru po celem Štajarju občeznani in velespoštov. cesarski svetovalec in upokojeni profesor na c. kr. učiteljsku gospod Franc Janežič. Spodnještajarski učitelji so večinoma njegovi učenci. Telo pokojnika se je prepeljalo v Žalec in boče jutri na ondodnem mirovdvoru pokopano. Naj v miru počiva!

Katoliško delavsko društvo je imelo v nedeljo mesečno zborovanje. Gsp. dr. Matek je govoril o boju laži z resnico, g. Bohak pa o suženstvu ženstva, posebno delavskega, v novodobni družbi. Društvo bo priredilo prvo nedeljo v maju izlet v Marijo Puščavo, kjer bo predpoldan za društvenike maša, popoldne pa pri gsp. Ajholcarju koncert z velezanimivim sporedom. Gostje in prijatelji društva dobro došli!

Skrb deželnega odbora za slovenske kmete. Trojiška zadruga je prosila deželni odbor, naj ji pošlje na zborovanje dne 1. aprila potovalnega učitelja g. Jelovskega. Prošnja se je vložila tri tedne prej. A g. Jelovšek je dobil od deželnega odbora naznanilo komaj zadnjega marca, ko že ni mogel več priti. Tako se delajo zapreke izobraževanju slovenskega kmeta! In mi bi naj vsled tega silili v Gradec?

Ogenj je uničil dne 2. aprila v Hočah gospodarsko poslopja A. Kebra in železno skladišče Pfeiferja. Bila sta zavarovana.

Poslanec Wolf, znani ropotač v državnem zboru, bo 29. aprila v Mariboru govoril. Pohvalil bo Mariborčane, da so si napravili Bismarkovo ulico in s tem pokazali pomanjkanje pravega avstrijskega duha.

Kmetijsko šolo s hrvatskim učnim jezikom namerava vlada napraviti v Pazinu. Tudi na Spodnjem Štajarju bi potrebovali enako šolo s slovenskim učnim jezikom.

Nasprotniki omike. Nemškim listom ni po volji, da gsp. J. Bele poučuje po čitalnicah in »bindišarskih« kmetijskih društvih naše slovensko ljudstvo o vinarstvu in sadjarstvu. Seveda, ako bi šlo po njihovi želji, bi naj slovenski kmet ostal neumen, da ga lažje nemškutarski meščan in tržan izsesata. Toda, nemški Mihelj, tvojih besed mi ne poslušamo več!

Iz Pruskega. Da sta ravnatelj in en učitelj vinar. in sadjar. šole v Mariboru prišla iz Prusije, pripoznavajo sedaj Nemci sami v svojih listih. A o ravnatelju trdijo, da se je v svojih mladih letih naučil tudi nekoliko slovenski. Ali pa ni slovenski že tudi v svojih mladih letih pozabil, o tem modro molčijo.

Sentiljčani! Dne 17. t. m. to je na velikonočni torek morajo priti stariši z otroki v Št. Ili, da jih dajo vpisati v šolo. Vsakemu je na voljo dano, da vpiše otroka ali v slovensko (utrakvistiše) ali pa v nemško šolo. Sentiljčani! Vi veste, da se Vaši otroci tudi v slovenski šoli naučijo dovolj nemški. Zato bi bilo neodpušljivo, če bi dali svoje otroke vpisati v nemško šolo. Tamkaj bi otroci odkraja ničesar ne razumeli, ker ne znajo nemški. Zaostali bi torej v pouku in duševnem razvoju, a v slovenski šoli se učijo raznih predmetov v razumljivem slovenskem jeziku, polagoma pa začenjajo z nemškim. Tako je edino pametno, to morate vsi pripoznati. Nemci sedaj z vso silo agitirajo za nemško šolo ter hočejo, da bi slovenska šola ne dobila dovolj otrok in se tako uničila. Sentiljčani, ali si bodete dali svojo šolo res uničiti? Slovenski svet gleda na vas in z gotovostjo pričakuje, da boste kakor vsakokrat, tudi tokrat rešili svojo narodno čast.

Državni in deželni poslanec č. g. J. Žičkar, postal je župnik in dekan dekanije v Vidmu. Čestitamo!

V konkurz je prišlo kleparsko podjetje Mine Verstovšek v Kozjem in trgovina J. Markoviča v Gornji Radgoni.

Dopolnilne občinske volitve v Celju se bodo vršile dne 26. 27. in 28. t. m. Zdi se, da se Nemci hočejo cepiti. Mlada in stara struja se bojujeta za nadvlado. No v odločilnem trenutku pa bodo zopet vsi vkup šivali.

Star denar. Posestnik Lebar iz Volčje vasi pri Ljutomeru je na nekem travniku pol metra globoko našel pisker starega srebrnega denarja iz 13. stoletja. Velik del tega denarja se je pridobil za graški muzej Joanneum.

Iz Središča. V nedeljo dne 22. t. m. pride znani organizator kmetijskih zadrug g. Ivan Kač v Središče kjer bode govoril, v zadevi kmetijske in mlekarske zadruge. Prijazno vabimo vse okoličane, da se blagovolijo vdeležiti tega, za kmetijstvo velevažnega predavanja, katero ima edino le ta namen, kmetijski stan povzdigniti in ga rešiti pretečega pogina ter mu pripraviti boljšo bodočnost. Shod se vrši v tukajšnji šoli točno ob 3 uri popoldne.

Cerkvena umetnost. Za kozjansko župno cerkev je naredil domači umetnik M. Gerzina krasen lesorez, ki predstavlja Marijo in sv. Jožefa, kako iščeta v Betlehemu prenočišča.

Na vojaškem naboru v Kozjem je bilo izmed 180 fantov 83 potrjenih. Iz naše kozjanske župnije so skoraj vse pobrali in jih vtaknili v vojaško suknjo. Dobro znamenje!

Velika povodenj je bila 8 in 10. t. m. v kozjanskem okraju. Polovico tedna je skoraj neprenehoma deževalo in tako je bila Bistrica primorana prestopiti svoje meje in se razliti po travnikih in njivah. Pa tudi naša mejna reka Sotla se je razlila po širni ravani in povzročila mnogo škode ondodnim prebivalcem, ker jim je nanosila po travnikih in njivah mnogo proda in kamenja. Veliko ljudi je moralo zapustiti svoja stanovanja in bežati bolj na višine. Res ubogi ljudje ob Sotli, ki morajo toliko straha in škode pretrpeti. Da bi se vendar enkrat že Sotla uravnala.

Vsled deževanja nastale so po državi velike povodnji. Pri nas je izstopila Ščavnica, Pesnica in Sotla, deroča Mura pa naredila ob bregovih veliko škode. Promet na železnici med Radgono in Radenci je bil nekoliko časa ustavljen, ker je voda spodjedla tirni jez. Sedaj je že zopet vse v redu. Na progi Maribor-Dravograd se je zadnji petek pri Faalu potegnil plaz na železnični tir, in vlaki so imeli vsled tega veliko zamude. Zemljo so odmetali in promet gre gladko.

Povodenj pri Sv. Trojici v Slov. goricah je bila pretekli teden. Toda ne voda, ampak liberalni ljubljanski dnevnik je preplaval trg. V isti številki je bil napad na trojiško kmečko zadrugo in to je trojiško četvorico Schütz, Steinbauer, Golob, Kirbiš tako razveselilo, da si niso mogli kaj, da bi ne izposodili lista v mnogobrojnih izvodih po celem trgu. Povodenj pa ni naredila nobene škode in zadruga še stoji! Heil!

Nesreča na železnici. Zadnji petek je doletela paznika Tancerja med faalsko postajo in predorom velika nesreča. Ko je prihajal iz Koroškega pred polnočjo poštni vlak, šel je ceste zapiravat. Ravno ko je šel preko tira k drugi prečnici, da jo zapre, dohiti ga vlak, vrže s tako silo v bližnjo soho, da se je strla, ter ge močno poškoduje. Že drugi dan je Tancer vsled dobljenih ran v velikih bolečinah umrl. Zapušča udovo s 4 majhnimi in nepreskrbljenimi otroci.

Kadetna šola v Strasu. Za šolsko leto 1900/91 se bo v kadetno šolo v Strasu sprejelo 30—50 učencev. Šolsko leto se začne z 20. septembrom. Komando šole rado daje vsa potrebna pojasnila.

Prepovedan uvoz. Nižjeavstrijsko namestništvo je prepovedalo uvažanje svinj iz ptujskega in brežiškega okraja.

Duhovniške vesti. Provizor na Polenšaku je postal č. g. Franc Valenko, kapelan pri Sv. Tomažu. Kapelan pri Mariji Snežni č. g. Karol Malajner je prestavljen k Svetem

Tomažu. Pomočnim duhovnikom v Ormožu je imenovan duhovnik nemškega reda č. g. Stanko Dostal.

Iz drugih krajev.

Avstrijsko šolstvo in narodi. Nemec prof. Hickmann, je na podlagi uradnih podatkov določil številno razmerje med avstrijskimi šolami in navodi tako-le (prvo število pove, koliko šol ima dotični narod, število v oklepaju pa, koliko mu jih po številu prebivalcev gre): Nemci, gimnazijev 103 (69), realk 59 (32), ljudskih šol 7576 (6720); Čehi, gimnazijev 43 (44), realk 20 (20), ljudskih šol 4845 (4251); Poljaki, gimnazijev 25 (31), realk 4 (14), ljudskih šol 2018 (2988); Rusini, gimnazijev 2 (25), realk — (11), ljudskih šol 1896 (2487); Srbo-Hrvati, gimnazijev 3 (5), realk 1 (2), ljudskih šol 395 (520); Slovenci gimnazijev — (9), realk — (4), ljudskih šol 670 (891). To velja seveda le za totransko polovico države. — Jako zanimivo je, ta števila primerjati. Zatirani Nemci imajo vseh vrst šol mnogo več, nego jim po pravici gre, srednjih šol skoro dvakrat preveč; Čehi imajo tudi ljudskih šol več, nego jim po številu prebivalstva gre; sicer je sami plačujejo, a radi to storijo, ker vedo izobrazbo ljudstva ceniti. Učimo se od njih Slovenci! Rusinom se godi z ozirom na šolstvo slabo, najslabejše pa nam Slovincem, ki nimamo niti jedne realke in niti jednega gimnazija; še ljudskih šol v resnici nimamo 670 slovenskih, ker so sem-le štete tudi vse dvojezične, namreč take, v katerih je učni jezik le v nekaterih predmetih in na nižjih stopnjah slovenski, da ne govorimo o onih, v katerih je nemščina oziroma laščina obvezen predmet. Če bi pa ljudska štete za Slovence bila pravična, zahtevati bi imeli 10 gimnazijev, 5 realk in 1000 ljudskih šol.

V Solnogradu je umrl dne 5. t. m. ondotni nadškof in kardinal Haller, star 54 let.

Društvene zadeve.

Za mariborsko šolo je daroval mlad rodoljub 2 K. Kje so nasledniki? Živeli nasledniki!

Za dijaško kuhinjo daroval je č. g. P. Rath 10 K, gsp. M. Šostarič 2 K, č. g. L. Janžekovič, župnik v Veržetu po gsp. Sršenu 10 K. —

»Slovenska Matica« razpošilja te dni knjige za leto 1899.

Posojilnica v Framu je imela v preteklem letu vseh prejemkov gld. 6398279 in vseh izdatkov gld. 6149654, torej skupnega denarnega prometa gld. 12547833. Za dobre namene je izdala 600 K. Posojilnica je član celjske Zveze, katere je zadnjo revizijo izvršila dne 15. junija 1899 leta.

Sadje- in vinorejsko društvo za šoštanski okraj ima svoje glavno zborovanje dne 22. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni gospoda J. Skaza v Velenji s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Posvetovanje o nakupu zemljišča za društveni vinograd; 5. Predavanje potovalnega učitelja gospoda I. Belé-ta; 6. Slučajnosti. Pri tej priložnosti vzprejemali se bodo tudi novi udje in delili se bodo cepiči najboljših sadnih in trsnih vrst. Pričakuje se zelo mnogobrojna udeležitev.

Okrajna posojilnica v Ormoži registrovana zadruga z neomejeno zavezo, koja je začela svoje delovanje 15. julija 1899, izdala je računski zaključek za upravno dobo od 15. julija do 31. decembra 1899. Iz istega posnemamo: Pristopilo je 237 zadrugnikov z vplačanimi deleži po 4740 K. Posodilo se je 214 zadrugnikom skupaj 73.480 K, jeden zadrugnik je posojilo po 260 K vrnil. Stanje posojil koncem leta 1899 znaša 73.220 K. Vložilo je 99 strank skupaj 76.750 K 36 h, vzdignilo pa 7 strank 6550 K. Stanje hranilnih vlog koncem leta znaša 70.200 K

36 h. Čistega dobička je bilo 101 K 43 h, kateri se je pridjal k rezervnemu zakladu. Isti znaša z vplačanimi vstopninami 416 K, skupaj 517 K 43 h. Vseh prejemkov je bilo 84.303 K 99 h, izdatkov pa 80.913 K 25 h, denarnega prometa torej 165.217 K 24 h. Okrajna posojilnica obrestuje vloge po 4 1/2 % ter pripisuje obresti 1. januarja in 1. julija vsakega leta h glavnici. Rentni davek plača posojilnica sama. Posojila dajejo se zadrugnikom na osebni kredit na 6 %, proti vknjižbi pa na 5 1/2 % obresti. V tiskani računski zaključek, ki se je doposiljal že večini posojilnic, vrinila se je pomota na prvi strani: »posodilo se je na novo 237 zadrugnikom itd.« mesto 214 zadrugnikom. Dotične p. n. posojilnice s tem na dotično pomoto opozarjamo.

Kmetijska zadruga na Cvenu ima svojo I. redno glavno skupščino na belo nedeljo ob 2. uri popoldne v prostorih zadrugnega posestva. Vspored: 1. Poročilo načelnikstva in nadzornikstva. 2. Odobritev letnega računa. 3. Raznosterosti.

V Biš! Kat. politično društvo za sodnijski okraj sv. Lenart v Slov. goric. priredi političen shod v Bišu v narodni gostilni gsp. Ig. Gomzi in sicer na Velikonočni ponedeljek ob 3. uri popoldne z naslednjim vspeedom: 1. Poročilo državnega poslanca dr. L. Gregorčiča. 2. Poročilo deželnega poslanca dr. Fr. Jurtela. 3. Vera in narodnost, govori podpredsednik F. M. 4. Posvetovanje o zadrugah. 5. Razni nasveti in predlogi. Rojaki slovenski! Pojdimo v slavni Biš na Velikonočni ponedeljek, da slišimo svoje poslance, da se pogovorimo o tem in onem. Odbor.

☛ Današnji list obsega 10 strani. ☛

Listnica uredništva: Gosp. Fr. Zemljic, učitelj v Lučah. Potrjujemo, da niste pisali zadnjega dopisa »Iz gornjegrajskega okraja« in da sploh niste dopisovalec našega lista. — Več kmetom v Cezanjevcih: Če je, kakor pišete, cela reč sedaj končana, potem je boljše, da pustimo to stvar v miru, da ne bo nobene nadaljne zdražbe več. Vesele praznike!

Vozni red Dravograd-Velenje.

1243	348	Odide	Spodnji Dravograd	Pride	1203	822
1253	358		Št. Janž S. p.		1153	812
101	406		Sv. Jedert		1146	805
115	420		Slovenji Gradec		1138	752
125	430		Turška vas		1128	741
135	440		Dolže		1118	731
146	451		Mislinje		1103	721
159	504		Gornji Dolič		1053	711
202	508		Huda luknja S. p.		1044	702
212	517		Paka S. p.		1035	653
225	530		Velenje		1022	640
		Pride		Odide		
505	720		Celje		740	410

Karol Tratnik,
izdelovatelj cerkvenega orodja in pa posode
stolne nlice št. 1. v Mariboru, Domgasse Nr. 1

Priporoča se preč. duhovščini
za naročila cerkvenih orodij:
monštranc, kelihov, ciborijev, lestencev,
križev, svečnikov, itd. v različnih zlogih,
katere prav lepo in trpežno izdeluje.

Staro cerkveno orodje prav dobro
popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognji.
Za vse svoje izdelke jamčim, priznalna pisma naročnikom na razpolago.
☛ Svoji k svojim. ☛

Fotografski zavod v Mariboru

je najstarejši

Henrika Krapeka, ☛ v Fritsch-evi vili ☛
Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse.

☛ Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do
človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.

Dobra, varčna kuhinja.

Maggi-Jevo juhino sladilo je edino, ki more v trenutku močno napraviti vsako juho in vsako slabotno pomako; — le nekaj kapljic zadostuje. Dobiva se v originalnih steklenicah od 50 vinarjev naprej v vsaki delikatesni, kolonijalni in specarijski prodajalnici in drogerijah. Originalne steklenice se zopet po ceni napolni Maggi-jevim juhinih sladilom.